การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ: กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

Using digital technology to support government inspection work: A case study of the Government Inspection Division, Office of the Permanent Secretary, Ministry of Natural Resources and Environment

จารุนันต์ เชาวนวาที[1] & วงพักตร์ ภู่พันธ์ศรี[2]

Jarunan Chaovanawatee[1] & Vongphak Poopunsri[2]

Corresponding author: 6514832009@rumail.ru.ac.th

Received: 11/07/67 Revised: 16/07/67 Accepted: 16/07/67

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนแนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิจัยเอกสารและการวิจัยสนามด้วยการสัมภาษณ์ โดยเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า

[1] นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

[2] คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

[1]Student, Master of Public Administration Program, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University

[2] Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University

เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่สนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงจะมีลักษณะงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยงานระดับพื้นที่ เพื่อร่วมลงพื้นที่ตรวจราชการร่วมกับผู้ตรวจราชการกระทรวง ซึ่งเมื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ทันต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ได้แก่ 1) เครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเริ่มล้าสมัย 2) ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ปัญหาด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) ปัญหาในเรื่องของความแตกต่างกันในช่วงอายุของเจ้าหน้าที่กองตรวจราชการ สำหรับแนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ได้แก่ 1) ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และการอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน 2) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน 3) การพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับปฏิบัติงาน และ 4) มีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่หน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ทดแทนเครื่องเดิมที่เก่าและล้าสมัย

คำสำคัญ : เทคโนโลยีดิจิทัล; งานตรวจราชการ; ผู้ตรวจราชการกระทรวง

Abstract

This research aims to study the use of digital technology to support government inspection work. problems and obstacles as well as guidelines for developing the use of digital technology to support government inspection work. It is

a qualitative research, gathering data from documents and by using structured interview with 10 key informants. The results found that officials who act to support the Ministry's Inspector General will have a job description that requires them to coordinate with central agencies and area level agencies to join in the inspection area together with the Inspector General of the Ministry. Which when digital technology is applied in operations, there will be more convenience, speedy, and keeping up with the situation. Problems and obstacles in using digital technology to support government inspection work included 1) the computers currently used by agencies are becoming outdated 2) problems arising from the use of digital technology 3) personnel problems that are still Lack of knowledge, skills, and expertise in using digital technology; and 4) the problem of differences in the age range of Government Inspection Division officials. Guidelines for developing the use of digital technology to support government inspection work include: 1) there should be a development plan for digital technology personnel. and training to enhance knowledge about digital technology necessary for operations, 2) developing a database system that uses the same database, 3) developing applications for operations, and 4) additional budgets are allocated to agencies for purchasing computers to replace old and obsolete ones.

Keywords: digital technology; government inspection work; Ministry's Inspector General

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกมิติไม่ว่าจะเป็นมิติทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยี อันเป็นผลมาจากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้มีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวกรวดเร็ว อันเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล โดยการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ความก้าวหน้าและพัฒนาการของเทคโนโลยีนั้นส่งผลต่อการดำเนินชีวิตและโครงสร้างรูปแบบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การค้า การบริการ กระบวนการผลิต การทำงานของรัฐเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ซึ่งเทคโนโลยีดิจิทัลถือได้ว่าเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อทั้งระบบเศรษฐกิจและเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญของประเทศที่จะช่วยให้เกิดการยกระดับการพัฒนาของประเทศทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งยังมีผลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการและการทำงานของทุกภาคส่วน สำหรับภาครัฐการกำหนดนโยบายที่ถูกต้องต้องออกแบบให้อยู่ในระยะที่เหมาะสมต่อบริบทสังคมและพฤติกรรมมนุษย์เพื่อให้ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ซึ่งหากภาครัฐมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน และเป็นตัวกลางในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำ การสร้างมาตรฐานที่จำเป็นทางเทคโนโลยีในการบริหารภาครัฐและขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การลดการลงทุนที่ซ้ำซ้อนของภาครัฐและจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม การบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การยกระดับประสิทธิภาพและคุณภาพในการทำงานของภาครัฐ ก็จะเป็นส่วนสำคัญ ที่ช่วยให้การขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างก้าวกระโดด ถือได้ว่าความสามารถในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลนับเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศ

สำหรับประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีดิจิทัล โดยการปรับเปลี่ยนภาครัฐไทยเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ซึ่งเป็นแนวความคิดที่มุ่งเน้นและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารการจัดการของหน่วยงานทางภาครัฐ ส่วนกลาง และรวมไปถึงส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ สามารถทำงานแบบบูรณาการการทำงานของภาครัฐให้เสมือนเป็นองค์กรเดียว จนสามารถนำไปสู่การพัฒนาโดยการเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์แบบได้ โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือการบริการสาธารณะจะเข้ามาอยู่ในรูปแบบของดิจิทัลที่จะขับเคลื่อนนั้นจะขึ้นอยู่กับความต้องการของประชาชนหรือของผู้ใช้บริการ ซึ่งได้มีการปรับเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยการทำงานร่วมกันผ่านเครื่องมือต่างๆ ทำให้สามารถติดต่อกันได้อย่างเรียลไทม์ ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สลับซับซ้อนต่างๆ และมีความคาดหวังต่อการให้บริการของทางราชการที่จะต้องดำเนินการได้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทางได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และประหยัด ซึ่งสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580), 2561) โดยพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศ มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562, 2562) และมีกรอบการพัฒนาและ

แผนการดำเนินงานของประเทศ ปัจจุบันได้มีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 - 2570 จัดทำขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ที่มุ่งเน้นการบริหารงานและการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล ด้วยการบริหารจัดการและการบูรณาการข้อมูลภาครัฐเพื่อให้การทำงานที่มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันอย่างมั่นคง ปลอดภัย และมีธรรมาภิบาล อันจะก่อให้เกิดการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพและความสะดวกในการเข้าถึงบริการของประชาชนและภาคเอกชน พร้อมทั้งเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อสาธารณชนเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 -2570, 2566) ประกอบกับแนวคิดประเทศไทย 4.0 ในเป้าหมายที่ 3 ก็ได้กล่าวถึงการพัฒนาทุนมนุษย์ สู่ยุคดิจิทัล ด้วยการเตรียมความพร้อมให้บุคลากรทุกกลุ่มมีความรู้และทักษะที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิต และการประกอบอาชีพในยุคดิจิทัล ซึ่งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการใช้นวัตกรรม การปฏิรูปกระบวนการทางธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการและการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน รวมทั้งสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ที่ได้กำหนดแนวทางให้แต่ละประเทศดำเนินการเพื่อร่วมกันบรรลุ “การพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ภายในปี ค.ศ. 2030 ดังนั้นจากบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัลและทิศทางการพัฒนาประเทศดังกล่าว “ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ” ซึ่งถือเป็นกลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศ จึงจำเป็นที่จะต้องเตรียมความพร้อมและปรับตัวให้เท่าทันกับการ

เปลี่ยนแปลงและการปรับเปลี่ยนบริบทของภาครัฐ โดยการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของตนเองและสนับสนุนการพัฒนาผู้อื่นอย่างต่อเนื่อง และใช้ทักษะดังกล่าวในการปฏิบัติงานและในการพัฒนากระบวนการทำงาน ระบบงานหรือการให้บริการของรัฐ ให้มีความทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีภารกิจหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจราชการของกระทรวง โดยทำหน้าที่จัดทำแผนการตรวจราชการของกระทรวง และแผนการตรวจราชการแบบบูรณาการร่วมกับสำนักนายกรัฐมนตรี สนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงตามแผนการตรวจราชการประจำปี ประสานการตรวจราชการกับหน่วยรับตรวจ และจัดทำข้อมูลเพื่อสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ร่วม ติดตาม และสนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงในการตรวจราชการและรับเรื่องราวร้องทุกข์ จัดทำรายงานผลการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจราชการไปสู่การปฏิบัติ จัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการตรวจราชการในระดับพื้นที่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่สนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงจะมีลักษณะงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานระดับกรม และหน่วยงานในระดับพื้นที่ รวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อตรวจราชการ (สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กองตรวจราชการ, 2566, ออนไลน์) โดยในการปฏิบัติงานจะต้องมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้เพื่อจะช่วยให้การปฏิบัติงานมีความสะดวก รวดเร็ว ก้าวทันต่อสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะต้องมีการพัฒนากลไกและเครื่องมือที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความพร้อมรองรับการสนับสนุน

การตรวจราชการให้แก่ผู้ตรวจราชการกระทรวง เพื่อให้สามารถรองรับการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้อย่างเต็มที่

จากความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรของกองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อจะได้ทราบถึงการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ และเข้าใจถึงปัญหา อุปสรรค และแนวทางในการพัฒนา เพื่อนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

1) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2) ปัญหาและอุปสรรคการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3) แนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร เป็นการรวบรวมข้อมูลทั่วไปโดยการรวบรวมเอกสารทางวิชาการ เอกสารประกอบการบรรยาย บทความทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ แผนยุทธศาสตร์ พระราชบัญญัติ คำสั่ง ประกาศ คู่มือการปฏิบัติงาน ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้

2. สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างหรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ

ประชากรและและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรผู้ซึ่งปฏิบัติงาน ณ กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2565, หน้า 46) ได้แก่ บุคลากรผู้ซึ่งปฏิบัติงาน ณ กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยพิจารณาคุณลักษณะจากความรู้ความสามารถ ประสบการณ์และความชำนาญในการทำงานอย่างน้อย 2 ปี โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 10 คน ดังนี้

1) ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ	จำนวน 1 คน
2) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	จำนวน 1 คน
3) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ	จำนวน 3 คน

4) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ จำนวน 1 คน

5) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถาม หรือมีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว โดยการใช้ข้อคำถามแบบเดียวกันและการสัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้นัดหมาย เพื่อกำหนดวันสัมภาษณ์ โดยได้แจ้งให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ทราบล่วงหน้า ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การจดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกภาพ โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ในการบันทึกการสนทนาก่อนทุกครั้ง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) ผู้วิจัยศึกษา ค้นคว้า และเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น เช่นหนังสือ คู่มือ เอกสารประกอบ การบรรยาย บทความทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นงานที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเรื่องนั้นๆ โดยละเอียด

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม (Field Research) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เป็น

การสัมภาษณ์ที่กำหนดคำถาม และมีข้อกำหนดแน่นอนตายตัวจะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้ข้อคำถามแบบเดียวกัน (วิโรจน์ ก่อสกุล, 2565, หน้า 51) ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และได้ขออนุญาตจดบันทึก บันทึกเสียง และบันทึกภาพการสัมภาษณ์ทุกครั้ง ทั้งนี้ ผู้วิจัยมีการประสานกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อนัดหมายวันเวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ก่อนทุกครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาแยกตามประเด็น

2. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาแยกตามแต่ละประเด็นคำถาม และนำมาเปรียบเทียบความเหมือน หรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละบุคคล แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

3. นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมาเปรียบเทียบกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้แก่ ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบถึงความเหมือน หรือความแตกต่างกันของข้อมูลและนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์

4. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน เพื่อสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการกรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนำเสนอรูปแบบเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ของกองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เนื่องจากเจ้าหน้าที่ ที่สนับสนุนงานตรวจราชการจะมีลักษณะงานที่ต้องออกนอกสถานที่เพื่อร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกระทรวง ซึ่งเมื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ก็จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมาร์ทโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ แท็ปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน หรือแจ้งข้อสั่งการต่างๆ ให้กับหน่วยงานทั้งในระดับกรม และในระดับพื้นที่ จะมีการนำโปรแกรมประยุกต์มาใช้ไม่ว่าจะเป็นแอปพลิเคชัน Line หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เพื่อให้สามารถติดต่อประสานงานได้อย่างทันท่วงที รวมไปถึงการประชุมตรวจราชการหรือการอบรมออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting และ Cisco Vibes Meeting แทนการจัดประชุม ณ สถานที่จัดประชุม เพื่อเป็นการลดต้นทุนทางทรัพยากร และลดงบประมาณที่ใช้ในการเดินทาง สำหรับการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการตรวจราชการให้แก่ผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ช่วยผู้ตรวจ

ราชการกระทรวงนั้น ได้มีการจัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการตรวจราชการ ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูล Google My Maps โดยการนำมาจัดทำแผนที่ข้อมูลแสดงผลในรูปแบบแผนที่ออนไลน์ มีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมตามประเด็นการตรวจราชการ ที่ประกอบไปด้วยข้อมูลแผนงาน/โครงการ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงาน และการแสดงข้อมูลที่ตั้งของกิจกรรม/โครงการ ผ่านแผนที่ออนไลน์ Google My Maps โดยข้อมูลทั้งหมดจะแสดงผลบนหน้าเว็บไซต์กองตรวจราชการ ซึ่งผู้ตรวจราชการกระทรวงหรือผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการนำ Google Calendar, Google Drive, Google Forms, Google site ที่สามารถเรียกดูข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา หรือการใช้ QR CODE ในการสร้างสถานที่จัดเก็บและดาวน์โหลดเอกสารเข้ามาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการใช้ระบบ LAN ในส่วนงานเพื่อให้สามารถใช้ฐานข้อมูลเดียวกันในการปฏิบัติงานภายในส่วนงาน หรือการประชาสัมพันธ์ภารกิจและข่าวสารการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ ได้แก่ เว็บไซต์กระทรวง เว็บไซต์หน่วยงาน และ Facebook ของหน่วยงาน

2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ มีดังนี้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเริ่มล้าสมัย ทำให้การประมวลผลข้อมูลช้า และระบบปฏิบัติการเก่าไม่สามารถรองรับการอัปเดตเวอร์ชันของซอฟต์แวร์บางชนิดที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ปัญหาความไม่เสถียรของสัญญาณอินเตอร์เน็ตทำให้ภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมไม่ชัดเจน ในการใช้ระบบประชุมทางไกลผ่านแอปพลิเคชั่นและมีการจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมผ่าน Zoom หรือในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณอินเตอร์เน็ตจะไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ หรือความไม่พร้อมของอุปกรณ์สำหรับรองรับการใช้งาน เช่น กล้องวิดีโอ ไมโครโฟน ลำโพง หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

3. ปัญหาด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการใช้งานระบบสารสนเทศ การใช้โปรแกรมหรือระบบปฏิบัติการใหม่ๆ ที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน

4. ปัญหาในเรื่องของความแตกต่างกันในช่วงอายุของเจ้าหน้าที่กองตรวจราชการ จึงทำให้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานแตกต่างกันและมีความหลากหลาย ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนสูงอายุไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จึงค่อนข้างเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอยู่บ้าง แต่หากจริงจังในการอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในภาพรวมได้เป็นอย่างดี

3. ศึกษาแนวทางการในพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ของกองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1. ด้านบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ของกองตรวจราชการว่าในแต่ละปีควรจะต้องฝึกอบรมและเพิ่มพูนทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานในด้านใดบ้าง รวมไปถึงการอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โดยการเชิญวิทยากร หรือหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาอบรมและฝึกปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรมีการแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตรวจราชการให้กับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพ ลดเวลาปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

2. ด้านระบบฐานข้อมูล โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ใช้ฐานข้อมูลเดียวกันทั้งกระทรวงเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มาของข้อมูล สามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงในการตรวจติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้มีประเด็นเนื้อหาที่ครอบคลุมภารกิจในทุกด้าน สามารถสืบค้นได้ง่าย สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย มีการออกแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานทุกกลุ่ม รวมไปถึงการพัฒนาในรูปแบบแอปพลิเคชันที่สามารถดาวน์โหลดมาใช้บนโทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ต ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา

3. ด้านการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับปฏิบัติงาน ได้แก่ การนำเอา Google Apps อาทิเช่น การนำเอา Google Sites มาจัดทำเว็บไซต์แสดงข้อมูลเฉพาะประเด็นการตรวจราชการ การจัดทำนามสงเคราะห์เว็บไซต์เชื่อมโยงเว็บไซต์ของหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่เขตตรวจราชการต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น

4. ด้านงบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่หน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ทดแทนเครื่องเดิมที่เก่าและล้าสมัย เพื่อให้สามารถรองรับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ ได้ดีและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จากการศึกษาพบว่า การปรับเปลี่ยนภาครัฐไทยเพื่อเข้าสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล เป็นแนวความคิดที่มุ่งเน้นและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลาง และรวมไปถึงส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ สามารถทำงานแบบบูรณาการการทำงานของภาครัฐให้เสมือนเป็นองค์กรเดียว จนสามารถนำไปสู่การพัฒนาโดยการเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์แบบได้ กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมา

ใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่สนับสนุนผู้ตรวจราชการกระทรวงจะมีลักษณะงานที่ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานระดับกรมและหน่วยงานในระดับพื้นที่ รวมทั้งการลงพื้นที่เพื่อตรวจราชการ ซึ่งเมื่อนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเทคโนโลยีดิจิทัลที่นำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ สมาร์ทโฟน เครื่องคอมพิวเตอร์ แท็ปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน หรือแจ้งข้อสั่งการต่างๆ เช่น แอปพลิเคชัน Line หรือไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) เป็นต้น รวมไปถึงการประชุมหรือการอบรมออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting และ Cisco Vibes Meeting สำหรับการจัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการตรวจราชการ ได้แก่ Google My Maps, Google Calendar, Google Drive, Google Forms, Google site ที่สามารถเรียกดูข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดความคล่องตัว รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับรัฐบาลดิจิทัลของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่กล่าวว่าการออกแบบและการปรับเปลี่ยนรูปแบบการให้บริการของรัฐ โดยอาศัยข้อมูลทางดิจิทัลเพื่อสร้างการบริการของรัฐในรูปแบบใหม่ โดยผ่านเทคโนโลยี Mobile Social รวมไปถึงการใช้ Cloud Technology ในยุคอินเทอร์เน็ต เพื่อให้ภาครัฐมีกำลังคนที่มีทักษะความสามารถรวมทั้งความรู้ด้านดิจิทัลที่เหมาะสม และปรับเปลี่ยนให้เข้ากับรูปแบบการดำเนินการในปัจจุบัน ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนที่สำคัญในการผลักดันและสนับสนุนจากภาครัฐให้กลายเป็นรัฐบาลดิจิทัล รวมถึงเพื่อให้ข้าราชการและบุคลากรของภาครัฐสามารถปรับตัวและมีการตื่นตัวให้เท่าทันกับการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นอกจากนี้ยังเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะ

ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในบริบทของการปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเป็นรัฐบาลดิจิทัลและรวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2561) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ พรหมบุตร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ : กรณีศึกษา กองงานผู้ตรวจราชการ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่สนับสนุนการตรวจราชการจะมีลักษณะงานที่ต้องออกนอกสถานที่เพื่อร่วมตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการกรุงเทพมหานคร การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างสะดวก รวดเร็วและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐพล สุขผล (2564) ได้ศึกษาเรื่องการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานคดีแพ่งของสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งพระโขนง *1* ผลการศึกษาวิจัยพบว่า บุคลากรสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งพระโขนง 1 มีทักษะในการนำเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิ คอมพิวเตอร์ สมาร์ทโฟน แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และแอพพลิเคชั่นบนมือถือมาใช้ในกระบวนการจัดการงานคดีแพ่งเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็ว ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน งานมีความถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวรรณ เกษมสุขบท (2564) ได้ศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสู่องค์การดิจิทัล ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการทำงาน ทั้งการสั่งงาน การสื่อสาร มีการรับ-ส่ง หนังสือราชการผ่านระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ การใช้ QR Code ในการดาวน์โหลดเอกสาร จัดเก็บข้อมูลบุคลากรเข้าสู่ระบบ HR จัดทำนามานุกรม

ออนไลน์ มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการยืม-คืน หนังสือ รวมทั้งประชุมผ่านระบบ VDO Conference เป็นต้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “... ได้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนางานตรวจราชการให้มีการทำงานที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากการตรวจราชการจะเป็นการลงพื้นที่เพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงาน ซึ่งต้องมีการจัดทำรายละเอียดข้อมูลแผนงาน/โครงการที่ครบถ้วน แต่เนื่องจากข้อมูลมีจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องมีการจัดการข้อมูลที่ดี จัดเก็บข้อมูลได้ครบถ้วน และสามารถเรียกดูข้อมูลได้ทันสถานการณ์ ซึ่งเครื่องมือที่นำมาใช้ เช่น Google drive, Google site ที่สามารถเรียกดูข้อมูลได้ทุกที่ ทุกเวลา และเป็นการลดการใช้กระดาษ ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “... มี โดยได้ใช้ Google Drive ในการจัดเก็บข้อมูล และการแบ่งปันข้อมูลหรือรายงานผลการดำเนินงานระหว่างหน่วยรับตรวจและหน่วยตรวจ การใช้แอปพลิเคชั่นต่างๆ ในการติดต่อประสานงาน เช่น Line หรือใช้ QR CODE ในการสร้างสถานที่จัดเก็บและดาวน์โหลดเอกสาร ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 14 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 “... นำมาใช้กับงานตรวจราชการ อาทิ การจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนการตรวจราชการ การจัดประชุมชี้แจงแผนการตรวจราชการหรือการตรวจราชการทั้งเขตตรวจราชการและหน่วยงานผ่านระบบการประชุมทางไกล (Video Conference) ด้วยแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Zoom Cloud Meeting Cisco Vibes Meeting แทนการจัดประชุม ณ สถานที่จัดประชุม หรือการจัดทำฐานข้อมูลสนับสนุนการตรวจราชการบนหน้าเว็บไซต์ โดยการเชื่อมลิ้งค์

ไฟล์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลการดำเนินงานของหน่วยงานระดับกรมตามประเด็นการตรวจราชการที่กำหนด ซึ่งผู้ตรวจราชการหรือผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 31 พฤษภาคม 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 7 “... มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูล Google My Maps สำหรับสนับสนุนการตรวจราชการ โดยการนำเอา Google My Maps มาจัดทำแผนที่ข้อมูลแสดงผลในรูปแบบแผนที่ออนไลน์ มีเนื้อหาสาระที่ครอบคลุมตามประเด็นการตรวจราชการ ที่ประกอบไปด้วยข้อมูลแผนงาน/โครงการ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผลการดำเนินงาน และการแสดงข้อมูลที่ตั้งของกิจกรรม/โครงการ ผ่านแผนที่ออนไลน์ Google My Maps โดยข้อมูลทั้งหมดจะแสดงผลบนหน้าเว็บไซต์กองตรวจราชการ ...” (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับแนวคิดของวีณา พึงวิวัฒน์นิกุล (2566, หน้า 83) ได้อธิบายถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Public Governance) โดยแยกพิจารณาได้ใน 2 มิติ ได้แก่ มิติในเชิงสถาบันหรือกลไก กล่าวคือ การบริหารกิจการบ้านเมือง มีความแตกต่างไปจากการบริหารราชการแผ่นดินหรือการบริหารรัฐกิจ ในแบบเดิมที่เน้นกลไกภาครัฐเป็นหลัก โดยอาศัยระบบการทำงานตามโครงสร้างสายการบังคับบัญชา และหลักการแบ่งงานเพื่อสร้างความเชี่ยวชาญชำนาญการตามหน้าที่เฉพาะด้าน ตลอดจนวิธีการควบคุมและสั่งการ ในลักษณะแบบบนลงล่าง และ 2) มิติในเชิงของหลักการและวิธีการ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีประกอบด้วย 6 แนวคิด ครอบคลุมทั้งในส่วนของหลักธรรมาภิบาล (9 ข้อ) และหลักคุณธรรม/จริยธรรม (1 ข้อ) และสอดคล้องกับแนวความคิดระบบราชการ

4.0 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ได้กล่าวว่าความสำเร็จของการพัฒนาไปสู่ระบบราชการ 4.0 จะต้องอาศัยปัจจัยการปรับเข้าสู่การเป็นดิจิทัล (Digitization/Digitalization) เป็นการผสมผสานกันของการจัดเก็บและประมวลข้อมูลผ่านคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud Computing) อุปกรณ์ประเภทสมาร์ทโฟน (Smart Phone) และการทำงานร่วมกันผ่านเครื่องมือต่าง ๆ (Collaboration Tools) ทำให้สามารถติดต่อกันได้อย่างเรียลไทม์ (Real Time) ไม่ว่าจะอยู่ที่ใด และสามารถวิเคราะห์ข้อมูลที่สลับซับซ้อนต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของประชาชน เกิดผลกระทบอย่างสูงและมีความคาดหวังต่อการให้บริการของทางราชการที่จะต้องดำเนินการในทุกเวลา ทุกสถานที่ ทุกอุปกรณ์และทุกช่องทางได้อย่างมั่นคง ปลอดภัย และประหยัด การทำงานของระบบราชการต้องปรับเปลี่ยนจากการทำงานรูปแบบเดิมๆ มาสู่ระบบราชการรูปแบบใหม่ เพื่อปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น (สำนักงาน ก.พ.ร., 2565)

2. ปัญหาและอุปสรรคจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ มีดังนี้

1. เครื่องคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเริ่มล้าสมัย ทำให้การประมวลผลข้อมูลช้า และระบบปฏิบัติการเก่าไม่สามารถรองรับการอัปเดตเวอร์ชันของซอฟต์แวร์บางชนิดที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ พรหมบุตร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการ

จัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ : กรณีศึกษา กองงานผู้ตรวจราชการ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหา อุปสรรค คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ล้าสมัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวรรณ เกษมสุขบท (2564) ได้ศึกษาเรื่อง *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสู่องค์การดิจิทัล* พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 “...อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ยังเป็นรุ่นเก่าทำให้ประมวลผลช้า และไม่รองรับโปรแกรมใหม่ๆ ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 8 “...ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ยังเป็นรุ่นเก่า ทำให้ประมวลผลช้า ...” (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 13 มิถุนายน 2567)

2. ปัญหาความไม่เสถียรของสัญญาณอินเตอร์เน็ตทำให้ภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมไม่ชัดเจน ในการใช้ระบบประชุมทางไกลผ่านแอปพลิเคชั่นและมีการจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมผ่าน Zoom หรือในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณอินเตอร์เน็ตจะไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ หรือความไม่พร้อมของอุปกรณ์สำหรับรองรับการใช้งาน เช่น กล้องวิดีโอ ไมโครโฟน ลำโพง หรือคอมพิวเตอร์ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของวิภาวรรณ เกษมสุขบท (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข*เพื่อพัฒนาสู่องค์การดิจิทัล* พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล คือ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ พรหมบุตร (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัล

มาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ : กรณีศึกษา กองงานผู้ตรวจราชการ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ คือ ระบบสัญญาณ WIFI ไม่เสถียร และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 “... ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานระบบประชุมทางไกลผ่านแอปพลิเคชั่น เช่น การจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมผ่าน Zoom ความไม่เสถียรของสัญญาณอินเตอร์เน็ตทำให้ภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมไม่ชัดเจน หรือในพื้นที่ที่ไม่มีสัญญาณอินเตอร์เน็ตจะไม่สามารถเข้าร่วมประชุมได้ ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่พร้อมของอุปกรณ์สำหรับรองรับการใช้งาน เช่น กล้องวิดีโอ ไมโครโฟน ลำโพง หรือคอมพิวเตอร์ ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 31 พฤษภาคม 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 6 “... พบปัญหา อุปสรรคในการทำงานที่นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ เช่น ในการใช้งานระบบประชุมทางไกลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่าบางครั้งความไม่เสถียรของสัญญาณอินเตอร์เน็ตทำให้ภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมไม่ชัดเจน ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2567)

3. ปัญหาด้านบุคลากรที่ยังขาดความรู้ ทักษะ และความชำนาญในการใช้งานระบบสารสนเทศ การใช้โปรแกรมหรือระบบปฏิบัติการใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา หล้าพ่วง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานเลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด พบว่า บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ ความชำนาญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุนการ

ปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของฑีฆายุ วันเนา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษา กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ บุคลากรที่ขาดทักษะ และความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีดิจิทัล และบุคลากรขาดความเข้าใจ การเท่าทันในเทคโนโลยีดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐพล สุขผล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานคดีแพ่งของสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งพระโขนง 1 พบว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ บุคลากรบางส่วนขาดความรู้ ความชำนาญในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 2 “... เนื่องจากบุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในด้านเทคโนโลยีที่จะนำมาพัฒนางาน ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 17 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “... ยังมีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลไม่กว้างขวางพอ ใช้ได้เป็นบางโปรแกรม บางช่องทางที่เป็นที่นิยมหลัก ๆ เท่านั้น ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 14 มิถุนายน 2567)

4. ปัญหาในเรื่องของความแตกต่างกันในช่วงอายุของเจ้าหน้าที่กองตรวจราชการ จึงทำให้ความเข้าใจในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในกระบวนการปฏิบัติงานแตกต่างกันและมีความหลากหลาย ทั้งนี้ ผู้ปฏิบัติงานบางส่วนสูงอายุไม่คุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล จึงค่อนข้างเป็นอุปสรรคในการพัฒนาอยู่บ้าง แต่หากจริงจังในการอบรมให้ความรู้และฝึกปฏิบัติก็จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการ

ทำงานในภาพรวมได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตา อุษาจันทรากุล (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกลุ่มอำนวยการ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ได้แก่ มีความต่างของช่วงอายุส่งผลให้บุคลากรบางส่วนไม่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของฑีฆายุ วันเนา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่าปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน คือ ความหลากหลายช่วงอายุของบุคลากร และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวนีย์ พรหมบุตร (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ: กรณีศึกษา กองงานผู้ตรวจราชการ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ คือ เจ้าหน้าที่มีความแตกต่างของ Generations ในแต่และช่วงวัย และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 1 “... ความชำนาญของแต่ละคนไม่เท่ากันจากความแตกต่างจากช่วงอายุ ซึ่งที่นี่มีความหลากหลายมาก หรือบางคนก็ไม่พร้อมที่จะรับกับการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้การปฏิบัติงานล่าช้า และไม่เป็นตามเป้าหมายที่ต้องการ ...” (ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 มิถุนายน 2567)

3. แนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ กรณีศึกษา กองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ ของกองตรวจราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีดังนี้

1. ด้านบุคลากร ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ของกองตรวจราชการว่าในแต่ละปีควรจะต้องฝึกอบรมและเพิ่มพูนทักษะที่มีความจำเป็นสำหรับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานในด้านใดบ้าง รวมไปถึงการอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โดยการเชิญวิทยากร หรือหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาอบรมและฝึกปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งแนะนำหรือให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานตรวจราชการให้กับผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพ ลดเวลาปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของลลิตา หล้าพ่วง (2566) ได้ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอัยการสูงสุด: กรณีศึกษา สำนักงานเลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด พบว่า แนวทางในการพัฒนา คือ ควรพัฒนาอบรมโดยฝึกปฏิบัติจริงเพื่อช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวรรณ เกษมสุขบท

(2564) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสู่องค์การดิจิทัล พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ สำรวจความต้องการจะพัฒนาทักษะความรู้ด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และควรมีการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 4 “... การอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โดยการเชิญวิทยากร หรือหน่วยงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญมาอบรม และฝึกปฏิบัติให้กับผู้ปฏิบัติงาน โดยมีการวัดผลหรือมีการทดสอบหลังการอบรม ซึ่งจะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 14 มิถุนายน 2567)

2. ด้านระบบฐานข้อมูล โดยการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่ใช้ฐานข้อมูลเดียวกันทั้งกระทรวงสามารถนำไปใช้ในการอ้างอิงในการตรวจติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงาน ให้มีประเด็นเนื้อหาที่ครอบคลุมภารกิจในทุกด้าน สามารถสืบค้นได้ง่าย สามารถใช้งานได้อย่างสะดวกสบาย มีการออกแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานทุกกลุ่ม รวมไปถึงการพัฒนาในรูปแบบแอปพลิเคชันที่สามารถดาวน์โหลดมาใช้บนโทรศัพท์มือถือหรือแท็ปเล็ต ซึ่งจะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา สอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 3 “... เห็นควรพัฒนาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในรูปแบบ Smart Phone ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 5 มิถุนายน 2567) และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลคนที่ 5 “... การพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีประเด็นเนื้อหาที่ครอบคลุมภารกิจในทุกด้าน สามารถสืบค้นได้ง่ายสามารถใช้งานได้อย่างสะดวกสบายมีการออกแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานทุกกลุ่ม การพัฒนาในรูปแบบ LINE OFFICIAL การ

พัฒนาในรูปแบบแอพพลิเคชั่นที่สามารถดาวน์โหลดมาใช้บนโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต ...” (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 31 พฤษภาคม 2567)

3. ด้านการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์สำหรับปฏิบัติงาน ได้แก่ การนำเอา Google Apps อาทิเช่น การนำเอา Google Sites มาจัดทำเว็บไซต์แสดงข้อมูลเฉพาะประเด็นการตรวจราชการ การจัดทำนามสงเคราะห์เว็บไซต์เชื่อมโยงเว็บไซต์ของหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่เขตตรวจราชการต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของฑีฆายุ วันเนา (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ การพัฒนาระบบให้สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเองได้ และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 7 “... มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ การนำเอา Google Apps มาประยุกต์ใช้ในการทำงาน เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น ...” (เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 12 มิถุนายน 2567)

4. ด้านงบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้แก่หน่วยงานเกี่ยวกับการจัดซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ทดแทนเครื่องเดิมที่เก่าและล้าสมัย เพื่อให้สามารถรองรับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ ได้ดีและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของนิตา อุษาจันทรากุล (2566) ได้ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกลุ่มอำนวยการ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง

ของมนุษย์ พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ ควรขอจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของนัฐพล สุขผล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง *การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานคดีแพ่งของสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งพระโขนง 1* พบว่า แนวทางการพัฒนา คือ ควรขอจัดสรรงบประมาณจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่รองรับเทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ให้เพียงพอพร้อมใช้งาน และสอดคล้องกับบทสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1 “... พยายามที่จะของบประมาณสนับสนุนจากผู้บริหารเพื่อซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ให้กับเจ้าหน้าที่ทุกคนทดแทนเครื่องเดิมที่เก่าและล้าสมัย เพื่อให้ทำงานได้อย่างสะดวก และรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ...” (ผู้อำนวยการกองตรวจราชการ, 2567, บทสัมภาษณ์ส่วนบุคคล, 7 มิถุนายน 2567)

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1. ควรมีการเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการตรวจราชการ โดยการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของเจ้าหน้าที่ของกองตรวจราชการ รวมไปถึงการอบรมเสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัลที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน

2. ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน โดยมีประเด็นเนื้อหาที่ครอบคลุมภารกิจในทุกด้าน สามารถสืบค้นได้ง่าย มีการออกแบบให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ใช้งานทุกกลุ่ม การพัฒนาในรูปแบบแอพพลิเคชั่นที่สามารถดาวน์โหลดมาใช้บน

โทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนให้กับผู้ตรวจราชการกระทรวงและผู้ช่วยผู้ตรวจราชการในการลงพื้นที่ตรวจราชการ

3. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์สำหรับรองรับการใช้งาน เช่นคอมพิวเตอร์ กล้องวิดีโอ ไมโครโฟน หรือลำโพง เป็นต้น ให้มีจำนวนเพียงพอ และพร้อมใช้งาน เพื่อให้การสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ โดยขยายขอบเขตกลุ่มประชากรให้ครอบคลุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจราชการทั้งในระดับกรมและระดับพื้นที่ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และหาแนวทางในการพัฒนางานตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวง ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสนับสนุนงานตรวจราชการ โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มประชากรเป็นเจ้าหน้าที่ที่ประสานงานตรวจราชการในระดับกรม และระดับพื้นที่ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการตรวจราชการให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

ฑีฆายุ วันเนา. (2565). *การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน : กรณีศึกษากลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นัฐพล สุขผล. (2564). *การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานคดีแพ่งของสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีแพ่งพระโขนง 1*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

นิตา อุษาจันทรากุล. (2566). *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกลุ่มอำนวยการ กองกลาง สำนักงานปลัด กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562. (2562. พฤษภาคม 22). *ราชกิจจานุเบกษา*, 136(67ก),3-10.

ลลิตา หล้าพ่วง. (2566). *ประสิทธิผลของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงานอัยการสูงสุด : กรณีศึกษา สำนักงานเลขาธิการสำนักงานอัยการสูงสุด*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิโรจน์ ก่อสกุล. (2565). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชาระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

วิภาวรรณ เกษมสุขบท. (2564). *การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของบุคลากรกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสู่องค์การดิจิทัล*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วีณา พึงวิวัฒน์นิกุล. (2566). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.

เสาวนีย์ พรหมบุตร. (2556). *การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดการงานสนับสนุนการตรวจราชการ : กรณีศึกษา กองงานผู้ตรวจราชการ สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2561). พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องคการมหาชน) พ.ศ. 2561. (2561. พฤษภาคม 13). *ราชกิจจานุเบกษา*, 135(33ก),2-7.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2565). *คู่มือประเมินสถานะของหน่วยงานภาครัฐในการเป็นระบบราชการ 4.0*. ค้นเมื่อ 18 พฤษภาคม 2567, จาก https://cloud.forest.go.th/s/5pK7zSHfmdGs3qK

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2565). *ระบบราชการไทยในบริบทไทยแลนด์ 4.0*. ค้นเมื่อ 20 พฤษภาคม 2567, จาก https://www2.ocsc.go.th/sites/default/files/document/thai-gov-system-context-thailand-4-0.pdf

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, กองตรวจราชการ. (2566). *โครงสร้างของกองตรวจราชการ*. ค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม 2567, จาก https://id.mnre.go.th/th/about/content/1418

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน). (2566). *แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. 2566 -2570*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง